

Политоналните закономерности в контекста на другите изкуства

В съвременното ни процесите на синтез на отделните видове изкуства са особено интензивни и са обект на редица творчески търсения. Всеки вид изкуство се стреми, от една страна, към самоидентификация и саморазвитие, търсене на нови вътрешни изразни ресурси, от друга страна, да надхвърли собствените си възможности и да привлече външни изразни средства. Музикалното изкуство е едно от най-привлекателните за художествен синтез. Извеждането на музикални аналогии и зависимостите с другите видове изкуства реално се опира на общите закономерности на съвременното художествено мислене.

Това е и идеята на доц. д-р Весела Наумова, която в статията си „Политоналността в музиката в контекста на другите изкуства“¹, изследвайки „поли“-явленията в съвременната музика, открива нов поглед към аналозиите и взаимодействието между музиката и видовете изкуства. Авторката предлага един различен подход към разглежданата категория „политоналност“ - едно от характерните явления в музиката на XX век. Идеята за монтажа на съветския режисьор и теоретик С. Айзенщайн е в основата на застъпената теза - принципът на „монтажност“, свързан със съвременното киноизкуство, има широко приложение в театъра, както и в музикалносценичните изкуства на XX век опера и балет, пораждайки оригинални полипластови пространства в авторските композиции. *„Между тези две съвременни художествени практики (монтаж и политоналност) съществуват поразителни сходства,*

---

¹ Naumova, Vesela. Polytonality in Music within the Context of Other Arts. – In: Academic Forum Integral Music Theory, 2021(8), p. 74 – 95.

проличаващи ярко при сценичните изкуства, но и паралели, видими при съпоставянето на основните структурноизграждащи принципи на полипластовите композиции.“ Утвърдените в музикалната теория видове политоналност могат да намерят обратната проекция към жанра на балета и операта на различни структурни равнища. Представените примери от музикалната литература красноречиво доказват значението на политоналността като фактор за реализиране на разнообразни ефекти и пространственозвучова образност.

Подходът на доц. д-р Весела Наумова към изясняването и определянето на тези закономерности е актуален, съвременен, мултидисциплинарен.

Албена Врачанска – композитор, пианист и педагог